



Peqqissutsimut Naalakkersuisoq
Landsstyremedlem for Sundhed

Inatsisartunut ilaasortaq
Malik Berthelsen
-/maani

Inatsisartut suleriaasianni § 36 imm. 1 naapertorlugu Inatsisartunut ilaasortap Malik Berthelsenip, Siumut, Naalakkersuisunut apeqqutaanut allakkatigut akissuteqaat

Peqqinnissaqarfiup naartuersittartunut aningaasartuutai pillugit pilersaarutaanik naartuersittartullu ikilisinniarlugit suliniuteqarnerat pillugit Naalakkersuisunut apeqqut.

18 august 2009

Postboks1160
3900 Nuuk
Oq/tel +299 34 50 00
Fax +299 32 55 05
PN@gh.gl
www.nanoq.gl/pn
www.peqqik.gl

Inatsisartunut ilasortap apeqquteqaataanut qujavugut.

Akissuteqaatitsinni apeqquteqaatigineqartut akissuteqarfigineqassapput:

1. Qanormita naartuersittartut ukiumoortumik agguaqatigiissillugu peqqinnissaqarfimmut aningaasartuutigineqartarpat?
2. Naartuersittarnermut piffissaq peqqinnissaqarfimmi sulisunut allanut suliaritinniartunut atorineqartussaagaluq ukiumut qanoq annertutigivami?
3. Naalakkersuisut siunissamut pilersaaruteqarnerlutik naartuersittartut ikilisikkiartuaarnissaannut?
4. Taamaattoqarsimappat qanoq iliornikkut ikilisinniarneqarpat?

Tamatuma kingorna apeqquteqaatitit itisilernerullugit akineqassapput.

1-kkut)

Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfiup suliarisartagai assigiinngitsut pillugit aningaasartuutaasartut pillugit naatsorsuusiortoqarnikuunngilaq. Danmarkimiilli naatsorsuutit aallaavigissagutsigit naartuersinnemut tamatumalu pinnginnerata siorna misissortinnernut aningaasartuutit ilanngullugit 5.751kr.-nit missaanniittut naatsorsuutigineqarput.

Ukiuni arlalinngortuni Kalaallit Nunaanni naartuersittartut 850 aamma 900-nillu missaanniipput. Taakkununga aningaasartuutit - siuliani qallunaat naliliinerat malillugit 4.9 aamma 5.2 mio. kr.- nit missaanniipput , taakkua Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfimmut 2008-mi aningaasaliissutit tamakkiisut 0,5 %-eraat.

2-kkut)

Suliarineqartartut taakkoqqissaat pillugit piffissaq qanoq sivistigisarnersoq eqqortumik naatsorsoruminaappoq, naartuersisarnermi peqqinnissaqarfimmi suliassarpassuisa ilagiinnarmassuk.

Naatsorsuutigineqarpoq Nuummi 1,3 tiimi nakorsap naartuersittunut atortaraa, sinerissami illoqarfinni allani sivikinnerusarluni, sumiiffinni pisinnaasaqarneq aqqissuussisimanerlu apeqqutaasarluni. Tassunga ilanngunneqartariaqarput, laboriatoriami sullineqarneq, paaqqineqarnermut eqqiluisaarnermullu piffissaq teknikkikkullu atortunut nakorsaatinullu aningaasartuutit atortakkat.

Maniitsumi ukiuni arlalinngulersuni naartuersittartunik pinngitsoortinniarluni pitsaaliuisoqarpoq. Piffissaq tassunga atugaq sivitsorsimavoq, peqqissaasutut atorfilik tamatumunnga tunngasunik suliaqartinneqarluni, malunnaateqarluartumillu naartuersittartut ikilingaatsiarnerinik sunniuteqarsimavoq.

3-kkut)

Nunatsinni naartuersittartut amerlanerujussui peqqissutsimut ajornartorsiutaaneri ilisimaneqarpoq, taamaammallu tamanna aamma Naalakkersuisunit malittarineqarluni eqqumaffigineqarpoq.

Naalakkersuisut ersarissumik naartuersittartut ikilisinniarlugit pilersaaruteqarfigaat, politikikkut akuersissutaareersukkat taaguserneqarsimasumi Inuuneritta. Inuuneritta Inatsisartunit 2006-mi akuersissutigineqarpoq

Inuunerittami suliniutugalugit anguniarneqarnissaat allassimapput:

- naartuneq sunaluunniit kissaatigisaassaaq
- Atoqatigiinnermi ileqqut peqqinnartut eqqarsaatigalugit innuttaasut iliuuseqarsinnaanerannik siuarsaaneq
- Naartuersittartut 2012-mi 50 %-nik ikilimanissaat siunertaavoq.

Siunertaq tamanna anguniarneqarnissaanut aqutsisoqatigiinnik 2006-mi pilersitsisoqarpoq, Taakkua "2008-miit 2012-mut naartuersittartut ikilisinneqarnissaat pillugu iliuusissatut pilersaarut" ilusilersorsimavaat.

4-kkut)

Naalakkersuisut tungaanniit ullumikkut ilisimariikkatsinnik naartuersinnikkut annertunerusunik ajornartorsiuteqalersitsinnginnissaa eqqumaffigaarput. Taamaammatt isumaqarpugut, atuisut akiliisinneqartarnissaat akiligassiisarnissarlu aqqutissaanngitsaq, imaammat:

1. Naartuersittussamik pinerluttunngortitsissammat
2. Naligiisitaanissaq qulakkeerneqarnaviannngimmat
3. Inuit eqqorneqartussaangitsut eqqorneqarataannaammata.

Naalackersuisulli isumaqarput, qaammarsaaneq, pitsaaliuineq aqutissaasoq nunallu iluani allat iluatsissimasut siammarsarneqarnissaat aqutissaasoq. Tassani eqqarsaatigineqarpoq, Maniitsumi ingerlanneqarsimasoq, Maniitsumimi naartuersittarneq pillugu paasisitsiniaanerit naartunaveersaatillu pillugit qaammarsaajuernerit inuussutinillu kinguaassiorsinnaasunik attaveqartuarnikkut naartuersittartut ikileriarujusuarsimapput.

Naalackersuisut Paarisamit Inuunerittamilu suliniutit iliuusissatullu pilersaarutit aallartinneqarsimasut tapersorsorpaat, taakkua kissaatiginngisamik naartulertartut ikilisinniarlugit suliniuteqarnissamik siunertaqarput. 2009-mi suliarineqarnissaat makku siunertaapput:

- Peqqinnissaqarfiup malittarisassaani naartunaveersaartitsiniarluni suliniuteqarnermi amat 15-nit 45-llu akornanni ukiullit allattuiffiit ilanngullugit suliarineqassapput
- Kinguaassiorsinnaasut ukioqatigiinnut assigiinngitsunut sammisunik paasisitsiniaanerit ingerlanneqassapput, soorlu IGGU-mi usuuppuui, usuup puuinik tigussiffiqarsinnaasunik ikkussineq, inusar atorlugit paasisitsiniaalluni suliniut, ” pinnguarnikkut ilinniarnaq”, raatio ussasaarutillu atorlugit il.il.
- Sullinniakkanut sammisunik paasisitsiniaanerit assigiinngitsut, soorlu ”Inuk” aamma ”Sila”, naartuersittarnermut naartunaveersaatinullu tunngasut, sumiiffimmi pitsaaliuinerit siunnersortinut naartunaveersaatinut tunngasunik tunniussineq, meeqqat atuariini kinguaassiuutinik ilinniartitsineq aamma KNR TV-kkut raatiukkullu sammisaq pillugu oqallitsitsinerit.

Neriuppunga akissutigaa naammaginarloq soqutiginninnerillu qujassutigaa.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Agathe Fontain

Naalackersuisunut ilaasortaq